

گزارش میدانی «جوان» از نواقص و مشکلات گردشگری در دریاچه مصنوعی غرب تهران

اوقات فراغت گران در چیتگر به ظاهر ارزان

اماکن بسیاری زیادی در تهران وجود دارد که پایتخت‌نشینان به همراه خانواده خود به آنجا می‌روند تا اوقات فراغت خوش و ارزانی را سپری کنند. در این میان، شهروندان زیادی هستند که هنگام حضور در اماکن تفریحی با نواقص و مشکلات زیادی مواجه می‌شوند. یکی از مشکلاتی که عمده افراد نسبت به آن گلایه دارند مسئله گران‌فروشی است، چراکه آنها هنگام استفاده از خدمات موجود در این مجموعه‌ها باید مبالغی بیش از آنچه معمول و عرف است، بپردازند. برای مثال دریاچه چیتگر، یکی از معروف‌ترین مراکز تفریحی تهران است که با توجه به موقعیت استراتژیک خود در غرب پایتخت، سالانه میزبان تعداد زیادی از گردشگران داخلی و خارجی است، اما بسیاری از افراد هنگام مراجعه به این دریاچه با مشکلات عدیده‌ای چون گران‌فروشی مواجه می‌شوند.

■ ■ ■

دیگر گران‌فروشی در بسیاری از مراکز تفریحی به امری همیشگی تبدیل شده چراکه کمتر مسئولی عزم جدی برای برخورد با آن داشته است. از طرفی وقتی عمده مراجعه‌کنندگان، مسافت زیادی را برای رسیدن به این مراکز طی می‌کنند، ریزبار گران‌فروشی‌ها می‌روند و برخلاف میل‌شان، هزینه‌های زیادی را بابت خدمات آنجا می‌پردازند. شاید برای همین است که مشکلات مراکز تفریحی از جمله گران‌فروشی‌ها در حال تکرار شدن است.

گفتگو

اماکن تفریحی بوده است. در چنین شرایطی هنوز اقدام مناسبی برای نصب نیمکت به اندازه کافی در محوطه دریاچه چیتگر انجام نشده و این دریاچه در همان حداقل‌ها باقی مانده است.

■ **آفتاب سوزان بدون سایه‌بان**

اما مشکلات دیگری هم وجود دارد. در حالی که ماه اول تابستان سپری می‌شود و هوا به شدت گرم است، اگر شهروندان بعد از ظهر نیمکت‌های مصنوعی غرب تهران بپایند، گرمای هوا کلافه‌شان خواهد کرد، چراکه هیچ سایه‌بانی در اطراف دریاچه وجود ندارد

اماکن مناسبی برای نصب نیمکت به اندازه کافی در محوطه دریاچه چیتگر وجود ندارد و این دریاچه در همان حداقل‌ها باقی مانده است.

نمود محلی برای استراحت در دریاچه چیتگر، گران‌فروشی غرقه‌داران و گرانی خارج از عرف کرایه خودروهای برقی از جمله مشکلاتی است که شهروندان از آن گلایه دارند، بنابراین این دریاچه، دریاچه به این خوبی که خیلی‌ها به ذوق دیدن دریاچه به اینجا می‌آیند، باید نیمکت کافی برای نشستن داشته‌باشد.»

طبق گزارش سامانه ۱۳۷ پلاس، در سال ۱۴۰۱ حدود ۸هزار درخواست از سوی شهروندان مربوط به پارک‌ها، بوستان‌ها و فضای سبز بود که هزارو ۱۲۷ درخواست مربوط به نصب نیمکت در فضای سبز و

واگر هم باشد آنقدر کم است که همه جمعیت حاضر در دریاچه نمی‌توانند از آن استفاده کنند؛ موضوعی که شهروندی با نام خاتم شعبی به آن اشاره می‌کند و می‌گوید: «من و خانواده‌ام از شرق تهران به سمت کرج رفته بودیم و هنگام برگشت به خانه‌مان، دریاچه را دیدیم. منظره قشنگی به نظر می‌رسید، برای همین تصمیم گرفتیم به اینجا بیاییم و آن را از نزدیک ببینیم، اما گرمای هوا در کنار نوبه سایه‌بانی برای استراحت، کلافه‌مان کرده است. در کنار این دریاچه هیچ درختی وجود ندارد که سایه بیندازد و اولین سایه‌بانی که به چشم می‌خورد، خیلی از ما دور است. بدتر اینکه اصلاً نیمکتی زیر سایه‌بان قرار نداده‌اند. اینها مشکلاتی است که باید مسئولان پارک حتماً آن را برطرف کنند. باید فکری برای سرما و گرمای این محوطه شود تا مراجعه‌کنندگان که در فصل‌های مختلف سال به اینجا می‌آیند با مشکل مواجه نشوند.»

■ **بازهم گران‌فروشی**

گرمای هوا بسیاری از افراد را به سمت غرقه‌هایی که خوراکی و نوشیدنی می‌فروشند، کشانده است، اما قیمت خوراکی‌ها در آنها بیش از قیمت‌های درج‌شده روی محصولات تعیین می‌شود؛ موضوعی که آقای ومانندی، شهروند حاضر در این پارک به آن اشاره می‌کند و می‌گوید: «هسر بطری آب معدنی کوچک را ۴هزار تومان خریدم و برای یک نوشابه کوچک بطری که شاید ۶هزار تومان هم نباشد، ۱۲هزار تومان پول دادم. وقتی اعتراض کردم فروشنده گفت که قیمت‌ها همین است و اگر مسایلی دارم از

سه‌شنبه ۲۷ تیر۰۲ | ۲۹ ذی‌الحجه ۱۴۴۴

یادداشت

نشاط و شادمانی هم

گران‌شد

در گذشته عروسک‌های مادرساز و اسباب‌بازی‌های پدراخته برای دختران و پسران بهترین ابزار برای ایجاد نشاط و سرگرمی بود و خانواده، هزینه‌ای را برای اوقات فراغت آنها پرداخت نمی‌کرد، اما امروز خانواده‌ها با چالش گرانی نشاط و شادمانی برای پرکردن اوقات فراغت کودکان، نوجوانان و جوانان خود مواجه شده‌اند.

مجید اهری

رفتارشناس و آسیب‌شناس اجتماعی

متأسفانه سازمان‌هایی مانند سازمان پرورش فکری یا وزارت ورزش و جوانان که باید به فکر نشاط و سرگرمی نوجوانان و جوانان باشند و زمینه تفریحات‌شان را فراهم کنند، هیچ گونه اقدامی برای کمک به خانواده‌ها در زمینه پرکردن اوقات فراغت رایگان یا ارزان قیمت نکرده‌اند. برای همین می‌بینیم برای اینکه یک جوان به استخر یا سینما برود، باید بخش قابل توجهی از درآمد خانواده صرف این تفریحات معمول او شود و دیگر برای سایر افراد، پولی باقی نمی‌ماند.

دیگر ایجاد نشاط و سرگرمی فقط به پارک رفتن خلاصه شده است که افراد در آنجا قدم بزنند و ساعتی را روی نیمکت بنشینند. علاوه بر آن اصلی‌ترین ابزار سرگرمی جوانان امروز، خیابان‌گردی و پاساژگردی شده است، اما در این تفریحات نیز به مصداق «در دست دیده و دل هر دو فریاد» که هر چه دیده ببیند دل کند یاد» انواع لباس‌ها، خوراکی‌ها، اسباب‌بازی‌ها و وسایلی که به نگاه نوجوانان و جوانان می‌رسد، آنها را تحریک به داشتن این گونه اقلام می‌کند، در صورتی که عمدتاً مبالغ این اجناس از توان والدین بازنشسته یا کم‌درآمد خارج است.

از طرفی برخی نوجوانان و جوانان به بازی‌های رایانه‌ای یا وقت‌گذرانی با تلفن‌های هوشمند رو آورده‌اند؛ بازی‌هایی که خسونت به روحیه جوانان تزیق می‌کند و فعالیت و تحرک را از آنها گرفته است، به همین جهت است که ۷۰درصد از فرزندان‌مان دچار چاقی غیرطبیعی هستند.

برای حل این مسئله باید رسانه‌ها به خصوص صداوسیما بازی‌های سنتی و اسباب‌بازی‌هایی را که زیان مالی و معنوی برای خانواده‌ها ندارد به چرخه سرسر گرمی‌های نوجوانان و جوانان برگردانند، اما متأسفانه متصدیان و مدیران امور علاقه چندانی به احیای فرهنگ سنتی در بافت اجتماعی نداشته و ندارند، بنابراین وزار تخانه‌های مسئول و برنامه‌ریز تا دیرتر از این نشده است باید نهادهای آموزشی و پرورشی را به جهت واقعی، سوق دهند.

هر چند قرار بود سراسر‌های محله و برخی از واحدهای تابع شهرداری‌ها، مخصوصاً شهرداری تهران اقدام به ارائه سرگرمی‌های رایگان و بازی‌های ارزان برای کودکان و نوجوانان جامعه ما داشته باشند اما گاهی این سازمان‌ها با وجود بودجه‌های چشمگیر و درآمدهای کلانی که دارند، غرقه‌های مختلفی را در پارک‌ها و مراکز مختلف می‌گذارند که هدف‌شان درآمذایی است. معلوم نیست پول‌های مردم که برای نوسازی، شهرسازی و بهسازی واریز شده است در کجا هزینه می‌شود.

امید است دولت سیزدهم که به عنوان تکیه‌گاه امید مردم بر سر کار آمده نهادهای یادشده را ملزم به پاسخگویی در این خصوص کند، چراکه مردم دیگر توان مالی برای اوقات فراغت فرزندان خود ندارند و در این رابطه هم مشخص نیست کدام نهاد و سازمان باید جوابگوی مطالبات آنها باشد.

نگار

بوی بد دریاچه چیتگر

از بین رفت؟

مجموعه شهدای خلیج فارس که به چیتگر هم معروف است، غرب تهران را به زیستگاه گونه‌های متعدد گیاهی و جانوری تبدیل کرده است. این مجموعه در سال ۲۰۱۵، ضمن معرفی به عنوان یکی از ۱۰ابر پروژه برتر شهری در دنیا، جوایز متعددی را از مراجع علمی معتبر دنیا برای شهر تهران به ار مغان آورد. حالا بعد از تقریباً یک دهه از ساخت این دریاچه و مجموعه‌های اطراف آن، مزیت‌ها و کاستی‌هایش عیان شده است.

یکی از معضلاتی که این روزها ساکنان اطراف دریاچه چیتگر و مراجعان با آن روبه‌رو هستند، بوی بد بخش‌هایی از آن است. تیرماه سال گذشته فریدون رضوی‌کیا، مدیر عامل شرکت عمرانی کارکنان شهرداری تهران در این رابطه گفت: «بوی نامطوبی که در اطراف دریاچه وجود دارد و صدای اهالی را هم درآورده، ربطی به مجموعه دریاچه شهدای خلیج فارس و پهنه آبی آن ندارد. بوی نامطوبی استعمال‌شده در اطراف دریاچه، ناشی از مرادب تشکیل شده از فاضلاب‌های رهاشده برح‌های اطراف شمال دریاچه است که در اطراف جوی‌ها و درچه‌های انتقال آب‌های سطحی هم قابل استعمال است.»

همچنین محسن صالحی، مدیر عامل شرکت نوسازی و عمران چیتگر در واکنش به مسئله بوی بد اطراف این دریاچه گفت: «سال‌هاست در شهرداری، سامانه ثبت شکایات مردمی ۱۳۷ ایجاد شده که شهروندان می‌توانند شکایات و پیشنهادهای خود را مستقیماً با مسئولان مربوط در میان بگذارند. در همان سال‌های ابتدایی افتتاح دریاچه، به دلیل عدم‌راندازی تصفیه‌خانه، بوی نامطوبع دریاچه، باعث گلایه همسایگان و مراجعه‌کنندگان به دریاچه بود. خوشبختانه در سال ۱۳۹۴ و با افتتاح و بهره‌برداری تصفیه‌خانه، مشکل بوی بد دریاچه، به طور کلی برطرف شد و هم اکنون دریاچه عاری از هرگونه بوی نامطوبع است.»

گفتگو

مدیرعامل شرکت نوسازی و عمران چیتگر در گفت‌وگو با «جوان»:

کرایه ۳۰هزار تومانی خودروی برقی در اطراف دریاچه منطقی است!

او درباره نبود سایه‌بان در محوطه دریاچه اظهار می‌دارد: «عسر مجموعه فرهنگی – گردشگری دریاچه شهدای خلیج فارس، حدود ۱۰سال است، لذا سن‌ترین درختان سایه‌گستر سطح مجموعه و حواشی معابر پیاده‌روی و اطراف گردشگران، نهایتاً بیشتر از ۱۵سال سن ندارند و زمان لازم است تا آن درختان کل مجموعه به سایه‌گستری مناسب برسند. در طراحی مجموعه دریاچه، پهنه جنگلی هم لحاظ شده که با پراکنش متراکم درختان برگ‌سوزنی و نصب بیش از ۳۰۰۰الچیق در آن، شهروندان و گردشگران می‌توانند از فضای خنک و سایه آن برای اطراق و استراحت استفاده کنند، البته یکی از اقدامات مؤثر در این خصوص در سال جاری، کاشت درخت پشت هر صندلی در مجموعه بوده است تا سایه‌گستری و جذابیت مبلمان شهری بیشتر شود.»

او ادامه می‌دهد: «یکی از دلایل اصلی مراجعه

داشت. فرد گردشگری که دریاچه را برای تفریح انتخاب می‌کند، می‌داند که ممکن است در فصل گرما، با تابش آفتاب مواجه شود و تدابیر لازم را به همراه خواهد داشت. مضافاً اینکه تابستان امسال، گرم‌ترین تابستان ۱۰سال اخیر پیش‌بینی شده است، لذا شهروندان و گردشگران عزیزی که به دریاچه مراجعه می‌فرمایند، ساعتی را برای گردش و تفریح ورزش انتخاب می‌کنند که از حداقل گزند گرما برخوردار شوند.»

صالحی در رابطه با خرابی قایق‌های بدالی دارای سایه‌بان که مراجعه‌کنندگان اجازه استفاده از آن را ندارند نیز این‌گونه توضیح می‌دهد: «به دلیل قرار گرفتن مجموعه در مسیر اصلی بادهای شهر تهران و وزش بادهای شدید پیش‌بینی‌نشده بر فراز دریاچه، امکان دارد قایق تفریحی کوچک مقیاس (بدالی) دچار سانحه شده و واژگون شود، بنابراین نصب سایه‌بان روی قایق مورد تأیید استاندارد نیست.»

بنابر گفته‌های این‌مقام مسئول، مراجعه‌کنندگان به دریاچه چیتگر باید تا زمان رشد درختان سایه‌گستر منتظر بمانند تا بلکه این درختان، آنها را از گرمای سوزان تابستان نجات دهد(۱) از طرفی او به از بین رفتن زیبایی بصری دریاچه چیتگر با نصب سایه‌بان اشاره می‌کند، در حالی که می‌توان سایه‌بان‌هایی را طراحی کرد و ساخت که علاوه بر محافظت مراجعه‌کنندگان از آفتاب، زیبایی این دریاچه نیز دوچندان شود. متأسفانه از نظر این مسئول، کرایه ۳۰هزار تومانی خودروهای برقی دریاچه، منطقی است. با این اوصاف شهروندان باید نخی را که مطرح می‌شود که قدم اول برای حل هر مسئله، پذیرش آن است اما به نظر می‌رسد مدیرعامل شرکت نوسازی و عمران چیتگر سعی در توجیه مسائل داشته و عزمی برای حل آنها ندارد.